

EU:N ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKKA UUDISTUU

EU-PARLAMENTIN LINJAUKSET KOHEESIOPOLITIIKKAAN 2021–2027 & NÄKYMÄT
ITÄ-SUOMEN KANNALTA

Elsi Katainen
Euroopan parlamentin jäsen/aluekehitysvaliokunnan varajäsen

- Parlamentissa käsittely jaettu **kolmeen osaan**:
 - **Rahastoja ohjaava yleisasetus**
 - **Interreg -erityisasetus**
 - **EAKR -erityisasetus**
- Parlamentin sisäiset neuvottelut saatiin päätökseen keväällä 2019.
- Syksyllä 2019 Suomen pj-kaudella on tarkoitus edetä kolmikantaneuvotteluissa jäsenmaiden neuvoston ja komission kanssa.
- Rahoituskysymyksistä päätetään MFF-budjettikehysneuvottelujen yhteydessä

Keskeisimmät muutokset EU-komission esittämään:

- Nykyisten ohjelmien turvaaminen > parlamentti vastustaa komission esitystä, jossa meri- ja maarajoilla tapahtuva yhteistyö erotettaisi toisistaan. Esityksen pelättiin heikentävän merirajayhteistyön mahdollisuuksia mm. Itämeren ympärillä.
- Nykyisten ohjelmien rahoituksen turvaaminen > parlamentti vastustaa komission budjettileikkauksia ja uutta varojenjako tapaa, jossa painottuu merirajoilla asuva väestö. Tämä olisi heikentänyt myös Itä-Suomen Interreg-rahoitusta.
- Uusi osa-alue: ”innovatiiviset investoinnit” > parlamentti suhtautuu varauksella ja hyväksyy osa-alueen kokeiluluontoisena ”aloitteena”. Monen jäsenmaan edustaja piti aloitetta liian kilpailuhenkisenä koheesiopolitiikan hengelle. Jos komissio ei ole v. 2026 loppuun mennessä sitonut kaikkia aloitteen mukaisiin hankkeisiin varattuja määrärahoja (vajaa 1 mrd. €), tulee loput kohdentaa muille osa-alueille.

EAKR-ASETUS

- Investointiprioriteetti yksi (PO 1)
Älykkäämpi Eurooppa alle tuotu myös **ICT-infran kehittäminen**
- Investointiprioriteetti kaksi (PO 2)
= *Vihreämpi Eurooppa* alle tuotu **multimodaalinen kaupunkiliikenteen kehittäminen**
- Siirtymäalueille temaattisen keskittämisen tasot ovat parlamentin linjauksessa PO1: 40 % ja PO2: 30 %

KESKITYTÄÄN VIITEEN INVESTOINTIPRIORITEETTIIN, JOIDEN OSALTA EU:LLA ON PARHAAT EDELLYTYKSET SAADA AIKAAN TULOKSIA

EU pyrkii investoinneillaan viiteen keskeiseen tavoitteeseen vuosina 2021–2027:

Älykkäämpi Eurooppa, johon pyritään innovaatioiden, digitalisaation, taloudellisen muutoksen sekä pienten ja keskisuurten yritysten tukemisen avulla

Vihreämpi ja hiiletön Eurooppa, joka toteuttaa Pariisin ilmastopimuksen ja investoi energiakäänteeseen, uusiutuvaan energiaan ja ilmastomuutoksen torjuntaan

Yhteenliitetyn Eurooppa, jossa on strategiset liikenne- ja digitaaliset verkot

Sosiaalisempi Eurooppa, jossa pannaan täytäntöön Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari ja tuetaan laadukkaita työpaikkoja, koulutusta ja osaamista, sosiaalista osallisuutta ja tasa-arvoa terveydenhoidossa.

Kansalaisia lähempänä oleva Eurooppa, johon päästään tukemalla paikallisesti johdettuja kehitysstrategioita ja kaupunkialueiden kestävä kehitystä kaikkialla EU:ssa.

- Kestävän kaupunkikehittämisen korvamerkin nosto komission esittämästä 6 % > 10 % EAKR-rahoituksesta. Jäsenmailla päätösvalta siitä, miten korvamerkkiä lähdetään toteuttamaan.
- Uusi korvamerkki ei-kaupunkialueille, jotka kärsivät luonnonoloista, maantieteellisistä tai väestöllisistä esteistä ja haitoista > 5 % EAKR-rahoituksesta

- EU-parlamentti vastustaa komission leikkauksia koheesiopolitiikkaan ja maaseudun kehittämiseen >molemmat pidettävä nykykauden tasolla
- EU-parlamentti vastustaa pohjoisille harvaan asutuille alueille osoitetun erityismäärärahan supistusta ja haluaa turvata sen nykytason (n. 34 €/as./v)
- Tulevalla kaudella harva asutus ei ole I-P-Suomen alueluokan kriteereissä kuten nykykaudella. EU-parlamentti ei ole ottanut kantaa komission esittämiin rahoituskriteereihin (harva-asutus, hiilipäästöt, nettomaahanmuutto jne.). Tämä johtuu osin siitä, ettei aluekehitysvaliokunnan tiedossa ollut käsittelyn aikana viime syksynä komission laskentakaavat.
- EU-parlamentti kannattaa korkeita EU:n yhteisrahoitusosuuksia. Siirtymäalueilla, johon myös Itä-Suomi nyt lukeutuu, EU:n rahoittama osuus olisi enimmillään 65 % kun taas Helsinki/Uusimaalla 50 %. Näin korkeat osuudet heikentäisivät ohjelmien kokonaisvolyymiä Itä- ja Pohjois-Suomessa. Jatkoneuvotteluissa pitää varmistaa, että Suomessa rahoitustaso voidaan harmonisoida koko maassa ja määritellä sille tasolle, ettei volyymit laske.

KIITOS!

